

KDO JE HLOUPĚJŠÍ?

JEDNOMU CHALUPNÍKU NEZŮSTALO Z CELÉHO JMĚNÍ nic více než slepice. Poslal ženu na trh, aby ji prodala.

„A zač?“ ptala se žena.

„No zač, co trh platí.“

Žena vzala slepici a šla. U města potkala jednoho sedláka. „Strejčku, kupte slepici!“ křičela na něho.

„A zač má být?“

„No, co trh platí.“

„Trh platí groš.“

„No, tak je za groš.“

Sedlák dal ženě groš a ona mu dala slepici. Šla do města, koupila za krejcar pytlíček, za krejcar provázek a jeden krejcar dala do měšce. Potom si ho pověsila na hůl, vzala na rameno a šla domů. Chalupník dělal ukrutný rámus, když mu žena stržený peníz přinesla. Ale pomalu se mu to v hlavě rozleželo, a on pravil k ní: „Teď nebudeš bita; půjdu do světa, a nenajdu-li většího blázna než ty jsi, pak tě teprv zbiju.“

Šel tedy do světa. Jednoho dne přijde do města, postaví se před zámek, z jehož oken se paní dívala, začne skákat a ruce i hlavu k nebi zdvihat. Paní se chvílku na něho dívá, ale potom pošle sloužícího, aby se zeptal, co ten člověk dělá.

„No, co dělám, chci do nebe. Já jsem se tam s jedním kamarádem pral a on mne srazil dolů. Teď nemohu najít díru do nebe.“

Sloužící běžel zpátky a od slova k slovu paní vše vyřídil.

Paní si hned pro chalupníka poslala.

„Tys byl v nebi?“ ptala se ho, když k ní přišel.

„Ovšem že byl, a zase tam půjdu,“ odpověděl chalupník.

„Neznáš tam mého synáčka?“

„A což bych ho neznal, on tam sedí na peci.“

„I Bože, na peci? Nebyl bys tak dobrý, abys mu vzal s sebou tu těch tři sta zlatých a na šest tenkých košil a řekl mu, že tam brzy přijdu, ať si nestýská a žádnou nouzi netrpí?“

„Milerád to všecko vyřídím, jen mi to dejte.“

Paní mu dala peníze i plátno a on šel do nebe. Za městem si sedl u plotu a zastrčil peníze i plátno do nohavic. Sotva sedlák odešel, přijel domů pán zámku; paní mu hned vypravovala, co poslala synáčkovi.

„Ó ty nepředložená ženo! Kdo to jakživ slyšel, aby spadl někdo s nebe, a kdyby spadl, aby se tam zase dostal? Chytrá šelma tě ošidila.“

Paní povídala, jak ten člověk vypadal, a pán sedna na kůň, uháněl za ním.

Chalupník seděl ještě na tom samém místě; když viděl pána přijíždět, přikryl suchou hroudu svým ukrutánským kloboukem.

„Prosím vás, tatíku, neviděl jste jíti kolem nějakého člověka s uzlíkem?“ tázal se pán.

„Ba viděl, utíkal tamhle k lesu, co mohl. Byl to zahraňák; to jsou šelmy. Cožpak udělal, milostpane?“

Milostpán se mu se vším svěřil.

„I toť je proklatá šelma, takovou paní ošálit! Ale vy jste celý uhnany. Hledte, já bych se sám za ním pustil, jen kdyby mně někdo tady poseděl. Mám tu vzácného ptáka pod kloboukem, nesu ho jednomu pánu darem do města a bojím se, aby mi neulítl.“

„Inu, já tu zůstanu chvíli sedět. Když toho zloděje znáte, bude vám snáze jej chytit,“ řekl pán, slezl s koně a podal ho chalupníkovi.

„Ale za to vás prosím, milostpane, abyste pod klobouk nesahal, pták by mohl vylítnout a já bych se naplatil.“

Pán sedl ke klobouku a milý chalupník se vyšvihl na koníka a jel s dary domů. Chvíli seděl milostpán a čekal, ale když čas ucházel a člověk se ještě nevracel, tu se mu to znechutilo. Myslil si, že vezme ptáka s kloboukem domů a chalupník že si může potom pro to do zámku přijíti. I pozdvihne zlehounka klobouk, strčí pod něj ruku a lap! vytáhne suchou hroudu. – Proklínaje šíbala věčně věkův přijde domů a nabere notného posměchu. Chalupník ale, když se k vesnici přibližoval, z daleka už na ženu křičel: „Nic se neboj, ženo! Již tě nezbiju. Našel jsem ještě hloupější lidi, než jsi ty.“